

Marti 22 februarie 2011, în jurul orei 16.00, s-a mutat la cele veșnice Părintele Arhimandrit Petroniu Tănase, fostul egumen al [Schitului românesc Prodromu](#) din Sfântul Munte Athos.

Născut în anul 1914 (Fărcașa-Neamț), s-a călugărit de tânăr în lavra Neamțului, a trecut pe la Mănăstirea Antim din București (unde s-a apropiat de mișcarea spirituală a Rugului Aprins), iar din 1978 a luat calea Athosului. De puțină vreme se retrăsese din stăreție, iar nou egumen al Schitului a fost ales Părintele Atanasie Floroiu. Dumnezeu să-l odihnească în ceata dreptilor.

**UNUL DINTRE ULTIMELE „INTERVIURI”
CU PĂRINTELE PETRONIU TĂNASE**

(reprodus aici din revista

[Puncte cardinale](#)

,
an XX, nr. 10/238, octombrie 2010, p. 9)

lată că, deși nevrednic fiind, m-a învrednicit Dumnezeu de am ajuns – pentru a șaptea oară – în Sfântul Munte, unde am vizitat, bineînțeles, și Schitul românesc Prodromu. Citim în Istoria Mănăstirilor Athonite, alcătuită în 10 tomuri de Irinarh Schimonahul (1845-1920) și păstrată cu evlavie printre cele 200 de manuscrise și 5000 de volume tipărite din biblioteca Schitului Prodromu, această minunată istorisire: „Pe la anul 1337, cuviosul Marcu, ucenicul Sfântului Grigorie Sinaitul – care-și avea chilia deasupra Marii Lavre, pe dealul ce se numește Palama –, povestește că într-o noapte, ieșind din chilie și stând la rugăciune, a văzut în partea dinspre răsărit, la locul ce se numește Vigla, o doamnă șezând pe un tron precum cele împărătești, înconjurată fiind de îngeri și de sfinți care tămâiau împrejur, cântând și închinându-se

împărătesei a toate – adică Maicii Domnului, Ocrotitoarea Sfântului Munte Athos. Și întrebând cuviosul Marcu pe Sfântul Grigorie, starețul său, ce va fi însemnând oare aceasta, i s-a tâlcuit că Maica Domnului dorește ca în timpurile mai de pe urmă să se ridice în acele părți un locaș dumnezeiesc spre slava Sfinției Sale”. Este tocmai locul pe care avea să se ridice mai târziu Schitul românesc Prodromu, în a cărui parte de apus, lângă clopotnița de 23 de metri, se află un paraclis închinat Adormirii Maicii Domnului, care veghează, așadar, intrarea principală în această oază a spiritualității românești, păstorită de peste un sfert de veac de Părintele Arhimandrit Petroniu Tănase, cu care m-am bucurat și folosit mult să stau de vorbă față către față. Sfinția Sa ne-a vorbit, între altele, despre osândirea aproapelui, „care este mare păcat”. Retras fiind din lume, dar nu departe de oameni și de preocupările lor spirituale, monahul athonit ne învață că trăirea unei vieți conforme cu Evanghelia nu este doar efort, doar asceză, ci este și mângâiere dumnezeiască. În drumul lui duhovnicesc, credinciosul este ajutat de îngerul păzitor și de sfinți. Starețul nonagenar al Schitului Prodromu ne mai vorbește în cele de mai jos și despre cinstea cea mare pe care Dumnezeu a făcut-o omului când l-a chemat la existența fericită alături de El, în veșnicie. (S. G.)

Preacuvioase Părinte Stareț Petroniu, ce înseamnă a nu judeca pe celălalt?

Sfinții Părinți, Biserica în totalitatea ei, consideră mare păcat judecarea altuia. Uite, în Postul Mare, la slujbe se zice rugăciunea Sfântului Efrem Sirul și se rostește în tot timpul Postului Mare, în afară de sâmbăta și duminica. Se rostește de câte 8-9 ori și se spune în Tipic ca preotul să o rostească cu mâinile ridicate și cu metanii și închinăciuni. Această rugăciune se încheie cu cuvintele: „Dăruiește-mi, Doamne, să-mi văd păcatele mele și să nu osândesc pe fratele meu”. Te-ai aștepta ca, atunci când te rogi cu așa mare stăruință, să te păzească Dumnezeu de păcate, să fie pomenite păcatele cele mai grave: crimă, desfrânare, pe care noi le socotim a fi mai mari și mai rele, dar Sfântul Efrem nu le pune acolo pe acestea, ci zice: „Dăruiește-mi să văd păcatele mele și să nu osândesc pe aproapele”. Osândirea aproapelui este mare păcat. Sfinții Părinți spun că se face o mare greșeală atunci când osândim păcatele, căci atunci tu te faci singur judecător al fratelui tău, iar aceasta după mintea ta. Nu avem calitatea aceasta și nu avem nici un drept să facem așa. Acest drept nu îl are decât Cel Care l-a făcut pe om, Dumnezeu. Doar El are dreptul să îl judece pe om, iar noi, judecând pe aproapele, împietăm asupra dreptului lui Dumnezeu, Care este Judecătorul cel drept. Fiecare om este făcut după chipul lui Dumnezeu, fiecare om este o entitate unică în viața omenirii, de la începutul până la sfârșitul lumii. Niciodată nu o să fie doi oameni aceiași. Oamenii nu pot face lucruri identice. De exemplu, eu recunosc un tablou de Grigorescu sau de Tonitza după anumite trăsături, după stilul personal... Suntem datori cu cinstea și cu respectul unii față de alții. Omul este mărginit. Dumnezeu este Ființă nemărginită, iar puterea Sa creatoare este infinită. Dumnezeu creează în mod unic, nu repetă; fiecare ființă este o creatură nouă, oglindind în ființa ei ceva din strălucirea și infinitatea dumnezeiască. De aceea Sfinții Părinți spuneau: „Ai văzut omul, ai văzut pe Dumnezeu!”. Tocmai de aceea în cinstirea sfintelor icoane nu cinstim lemnul și culoarea, ci pe cel reprezentat. Tot așa, întâlnind omul, care este chipul lui Dumnezeu, cinstea dată omului se ridică la Creatorul lui. De aceea suntem datori cu cinstea și cu respectul unii față de alții și nu avem nici un drept să judecăm pe aproapele.

Dar atunci când ești într-o poziție de conducere și ai subalterni care greșesc uneori, ce atitudine trebuie să ai?

Judecata înseamnă să îl condamni pe om, să îl osândești. Dacă atragi atenția cu respect și

cuviință, părintește și cu îndemn, asta nu înseamnă judecată, ci trebuință, necesitate și firesc: să îl iubești pe om și să-l lămurești că a greșit.

La vârsta și la experiența pe care le aveți, ce mesaj ați transmite tinerilor din ziua de astăzi?

Nu se pune problema așa... Nu am nici un mesaj, pentru că nu am nici o calitate să fac asta. Ne sfătuim și, dacă mai vin pe aici și întrebă frații, le spunem că trebuie să avem în vedere un lucru: ne-a făcut Dumnezeu marea cinste de a ne crea după chipul Lui, ființe cugetătoare, ființe nobile, și ne-a hărăzit fericirii veșnice. Trebuie să ne străduim - e interesul nostru! – să moștenim fericirea dăruită de Dumnezeu. Dacă în viața aceasta ne străduim să avem o familie liniștită, o locuință, condiții de trai și sănătate, ajungem să spunem că suntem fericiți în această viață. Dar mă întreb: este oare fericirea deplină? Nu-i deloc! În viața noastră vin boala, necazurile, inevitabil vine și moartea... Și așa, toată fericirea pământească ia sfârșit. Dacă pentru starea aceasta de câțiva ani, scurta viață pe pământ, noi dăm toată grija noastră și ne străduim așa de mult, pentru fericirea veșnică noi nu facem nimic? Căci știm că Dumnezeu a rânduit ca, după încheierea vieții pe pământ, să înceapă veșnicia. Iar veșnicia poate să fie fericită sau nefericită, după cum am făcut-o noi înșine. Fiecare va merge cu bagajul lui sufletesc. Sf. Nicodim Aghioritul spunea: „Dumnezeu mi-a rânduit împărăția veșnică, iar eu trebuie să mă pregătesc pentru ea, în toată vremea vieții”. Ce fac eu ca să intru acolo, căci acolo vreau să fiu, unde Dumnezeu mi-a pregătit loc? Sfinții erau foarte grijulii: permanent se gândeau la dobândirea împărăției veșnice, iar grija aceasta era uneori istovitoare, căci îi mistuia. Sf. Pimen, fiind pe patul de moarte, era îngrijorat, iar ucenicii l-au întrebat: „Te mai îngrijorezi, părinte, după tot ceea ce ai făcut?”. „Am făcut ceea ce am putut, dar știu eu că voi ajunge la Dumnezeu?”, se întreba avva Pimen. Diavolii îl ispiteau pe Sf. Sisoe cel Mare,

zicându-i: „Ai scăpat de noi!”. Dar el le spunea: „Încă nu am scăpat, ci abia când voi ajunge în rai”. Să-i ascultăm și pe Sfinții Părinți, care ne încredințează: „Puțină osteneală și veșnică odihnă!”. Asta le-aș spune eu tinerilor:

Să vă gândiți cu tot dinadinsul la fericirea veșnică!

Există două situații –

tertium non datur

: ori viața veșnică pentru cei care au împlinit poruncile lui Dumnezeu, ori osânda veșnică pentru cei care nu au trăit după voia lui Dumnezeu, ci au făcut voia vrăjmașului. Pe aceștia o să-i aștepte diavolul, după cuvântul: „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui” (

Matei

25, 41). Fiecare va merge, după această viață, cu tot ceea ce a agonisit în această viață, cu bagajul lui sufletesc, de cugetare, de simțire și de fapte.

Vă mulțumim foarte mult, Preacuvioase Părinte Stareț, pentru toată dragostea și calda înțelegere!

A consemnat **Stelian GOMBOȘ** Fotografii de **George CRĂSNEAN** □

